

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 23.

Vydána dne 15. srpna 1957

Cena Kčs 2,40

OBSAH:

(43.–46.) 43. Nařízení o vynálezech. — 44. Nařízení o objevech. — 45. Nařízení o zlepšovacích návrzích. — 46. Nařízení o technické normalisaci.

43

Vládní nařízení

ze dne 2. srpna 1957

o vynálezech.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 12 odst. 7 a § 47 odst. 4 zákona č. 34/1957 Sb., o vynálezech, objevech a zlepšovacích návrzích (dále jen „zákon“):

Část I

Příhláška vynálezu a udělení patentu

Oddíl 1

Příhláška vynálezu

§ 1.

(1) Příhláška vynálezu (dále jen „příhláška“) se podává u Státního úřadu pro vynálezy a normalisaci (dále jen „Úřad“) písemně ve dvojím vyhotovení. V příhlášce se uvede jméno a příjmení přihlašovatele a název předmětu přihlášky. Z přihlášky musí být patrné, že přihlašovatel žádá o udělení patentu. Je-li přihlašovatelů několik a nemají-li společného zmocněnce, uvedou, kterému z nich mají být zprávy a rozhodnutí Úřadu zasílány; neučiní-li

tak, zasílají se zprávy a rozhodnutí tomu „polupřihlašovateli, který je uveden na prvním místě. Přihlašovatel je povinen sdělit Úřadu bydliště, státní příslušnost, zaměstnání a údaj, kde je zaměstnán, a bydlí-li v Československé republice, též orgán nadřízený zaměstnavateli. Je-li přihlašovatel zastoupen, uvede se též jméno, příjmení a bydliště zmocněnce.

(2) Byl-li vynález učiněn původcem nebo některým ze spolupůvodců v souvislosti s jeho prací v podniku nebo dostal-li naň původce (spolupůvodce) hmotnou podporu od podniku, je původce (spolupůvodce) povinen, podá-li přihlášku vynálezu, uvést v ní tyto okolnosti a též sdělit, zda učinil současně o tom oznámení podniku. Byl-li vynález učiněn původcem nezávisle na práci v podniku nebo nedostal-li naň původce od podniku hmotnou podporu, může jej původce (dědic) odevzdat státu již současně s přihláškou.

(3) Příhláška smí obsahovat jen jediný předmět.

(4) Před podáním přihlášky je přihlašovatel povinen prozkoumat jemu dostupný dokumentační materiál a uvést stručně výsledek tohoto průzkumu při rozboru známého stavu techniky v popisu předmětu přihlášky.

(5) V přihlášce vynálezu přihlašovatel uvede, kterých technických norem se podle jeho vědomí předmět přihlášky dotýká.

(6) Přihlašovatel je povinen na vyzvání Úřadu sdělit, ve kterých zemích přihlásil stejný předmět a jaké námitky byly v těchto zemích vzneseny, jakož i k jakému výsledku přihláška vedla.

(7) Kde se v tomto nařízení uvádí podnik, rozumějí se tím, pokud z povahy věci neplyne něco jiného, též ostatní hospodářské organizace, jakož i organizace rozpočtové.

§ 2

(1) K přihlášce připojí přihlašovatel popis předmětu přihlášky ve čtyřech vyhotoveních a podle potřeby také výkresy, modely nebo vzory provedení. Každé vyhotovení popisu a výkresů musí být podepsáno přihlašovatelem (všemi spolupřihlašovatelí) nebo zmocněncem.

(2) V popisu, po případě ve spojení s nutnými výkresy, modely nebo vzory provedení, musí být předmět přihlášky popsán stručně, avšak jasně a přesně tak, aby podle něho bylo odborníkům možno seznat podstatu předmětu přihlášky. Na konci popisu musí přihlašovatel vyznačit, co má být předmětem patentu (definice předmětu patentu).

(3) Výkresy musí být zhotoveny na papíru formátu A4, a to v jednom hlavním a ve třech vedlejších vyhotoveních. Hlavní vyhotovení musí být provedeno na bílém, silném a hladkém kreslicím papíru nebo na průsvitném papíru, plátně a pod. tak, aby bylo způsobilé k tisku; výkres se provede černou tuší. Jedno vyhotovení vedlejší musí být způsobilé k obvyklé reprodukci. Vztahové značky v popisu a na výkresech musí si navzájem odpovídat.

(4) K přihlášce připojí přihlašovatel jím vlastnoručně podepsané prohlášení, že je původcem předmětu přihlášky nebo jeho dědicem. Podává-li přihlášku podnik podle § 2 odst. 3 zákona, uvede v přihlášce jméno a příjmení původce, jakož i číslo a datum svolení Úřadu k podání přihlášky.

(5) Podává-li přihlášku dědic, připojí doklad o nabytí dědictví.

§ 3

(1) Má-li přihlašovatel právo přednosti podle mezinárodní úmluvy a uplatňuje-li je, musí se ho domáhat již v přihlášce a udat přesně dobu první přihlášky, z níž odvozuje právo přednosti, a zemi, v níž tato přihláška byla podána.

(2) Do tří měsíců ode dne podání přihlášky vynálezu musí přihlašovatel bez vyzvání Úřadu prokázat své právo přednosti z první přihlášky předložením popisu přihlášky dříve podané (popis, výkresy atd.), opatřeného potvrzením příslušného úřadu, u něhož byla první přihláška podána, o datu podání přihlášky. Domáhá-li se v přihlášce práva přednosti někdo jiný než původní přihlašovatel, připojí v téže lhůtě též doklad o postoupení prioritního práva (postupní prohlášení).

(3) Úřad může uložit přihlašovatelí, aby ve stanovené lhůtě předložil ověřený překlad uvedených dokladů.

(4) Mimo to musí přihlašovatel prokázat ve stanovené lhůtě i ostatní okolnosti, rozhodné pro přiznání práva přednosti podle mezinárodní úmluvy.

Oddíl 2

Průzkum přihlášky vynálezu

§ 4

(1) Na přihlášce vyznačí Úřad dobu podání (datum, hodinu a minutu), načež zašle přihlašovatelí nejpozději do 10 dnů potvrzení o podání přihlášky, v němž uvede jméno a příjmení původce (všech spolupůvodců), název přihlášky, dobu jejího podání a spisovou značku.

(2) Úřad podrobí došlé přihlášky průzkumu, aby zjistil možnost udělení patentu.

§ 5

(1) Dospěje-li Úřad k závěru, že udělení patentu na předmět přihlášky je možné, vyloží přihlášku s přílohami k veřejnému nahlednutí v Úřadě po dobu dvou měsíců ode dne, kdy Úřad oznámil vyložení přihlášky.

(2) Vyložení přihlášky se oznámí ve věstníku, vydávaném Úřadem (dále jen „věstník“). V tomto oznámení se uvede jméno a příjmení původce (spolupůvodce), patentní třída, definice předmětu přihlášky, spisová značka přihlášky a doba jejího podání nebo i den, od kterého se požaduje právo přednosti.

(3) Dojde-li po vyložení k úplnému nebo částečnému zamítnutí přihlášky nebo odvolání přihlášky, oznámí se to rovněž ve věstníku.

§ 6

(1) Námitky proti udělení patentu se podávají u Úřadu písemně ve dvojím vyhotovení ve lhůtě tří měsíců od počátku vyložení přihlášky. Námitky lze podat z těchto důvodů:

- a) že předmět přihlášky není zcela nebo zčásti způsobilý k udělení patentu;
- b) že lze udělit toliko patent závislý;
- c) že osoba, uvedená v přihlášce jako původce předmětu přihlášky, není původcem, nebo že je toliko spolupůvodcem (§ 8);
- d) že původce (spolupůvodce) neuvedl v přihlášce vynálezu, že vynález učinil v souvislosti se svou prací v podniku, nebo že dostal naň hmotnou podporu od podniku, nebo že neučinil o podání přihlášky oznámení podniku (§ 2 odst. 3 věta první zákona);
- e) že podnik podal přihlášku jménem původce (spolupůvodce), aniž by se zdráhal původce (nebo všichni spolupůvodci) podat přihlášku, nebo aniž by byly ohroženy státní zájmy, nebo aniž by měl podnik svolení Úřadu k podání přihlášky jménem původce (spolupůvodce) (§ 2 odst. 3 věta druhá zákona).

(2) Námitky musí být věcně odůvodněny a je k nim třeba připojit nebo alespoň navrhnout potřebné důkazy.

(3) Obsah námitek sdělí Úřad přihlašovatelům s výzvou, aby se k důvodům námitek vyjádřil ve stanovené lhůtě. Vyjádření budiž podáno ve dvojím vyhotovení.

§ 7

(1) Je-li zjištěno, že předmět přihlášky odpovídá podmínkám, stanoveným pro udělení patentu, rozhodne Úřad o udělení patentu, запиše jej do patentního rejstříku, vydá přihlašovatelovi patentní listinu a uveřejní udělení patentu. Byla-li přihláška podána několika spolupůvodci, vydá se patentní listina každému ze spolupůvodců, při čemž se v ní uvedou všichni spolupůvodci.

(2) Udělení patentu se uveřejní ve věstníku, kde se uvede jméno a příjmení původce vynálezu a majitele patentu, spisová značka přihlášky, patentní třída, číslo patentu, název předmětu patentu a počátek platnosti patentu.

(3) Byly-li podány námitky, zašle Úřad rozhodnutí o přihlášce též osobě, která námitky podala.

Oddíl 3

Řízení o přihlášce při sporu o původství

§ 8

(1) Podal-li přihlášku někdo jiný než původce (dědic), může původce (dědic) vstoupit do řízení o přihlášce, prokáže-li pravomocným rozhodnutím soudu, že je původcem (dědicem); Úřad pokračuje v řízení, jako by přihláška od počátku byla podána původcem.

(2) Byl-li předložen pouze průkaz, že byl zahájen spor o původství, pokračuje Úřad v řízení o přihlášce, avšak rozhodnutí vydá až po právní moci soudního rozhodnutí.

(3) O vstupu původce do řízení o přihlášce vyrozumí Úřad podnik, který mu oznámil uzavření smlouvy o využití předmětu přihlášky.

(4) Byla-li uzavřena smlouva o využití předmětu přihlášky, o jehož původství vznikl spor, přecházejí práva a povinnosti ze smlouvy plynoucí na osobu, na niž byla přihláška přepsána, nepočítá-li tato osoba nejdéle do tří měsíců od přepsání o uzavření nové

smlouvy; byla-li na základě smlouvy vyplacena odměna, je ten, kdo ji obdržel, povinen vyplatit ji uvedené osobě.

(3) Ustanovení předchozích odstavců platí přiměřeně pro případ, že přihlášku podal jen některý ze spolupůvodců a že vznikne spor o spolupůvodství.

Oddíl 4

Patentní rejstřík

§ 9

Úřad vede patentní rejstřík, k němuž patří sbírka listin, obsahující popisy a výkresy předmětů patentů a ostatní listiny, na jejichž základě se stal zápis; tyto listiny jsou nedílnou součástí rejstříku.

§ 10

(1) Do patentního rejstříku se zapisují udělené patenty uvedením jejich pořadového čísla, názvu, patentní třídy a doby platnosti, spisová značka přihlášky, jméno a příjmení původce vynálezu, jeho zmocněnce, majitele patentu, počátek platnosti patentu, jeho zánik, přepis, úplné nebo částečné zrušení patentu, závislost patentu, určení podle § 5 zákona, navrácení lhůty, smlouva o využití vynálezu, převod práva udělit souhlas k využití vynálezu, právo státu k využití vynálezu podle § 3 odst. 6 zákona, právo předchozího uživatele a zahájení sporu o to, kdo je původcem vynálezu.

(2) Do rejstříku může každý nahlédnout. Na žádost vydá Úřad ověřené výpisy ze zápisu do rejstříku.

Oddíl 5

Patentní listina

§ 11

Patentní listina musí obsahovat jméno, příjmení a bydliště původce vynálezu, po případě jeho dědice a číslo patentu. Součástí patentní listiny je popis vynálezu, který se vydá tiskem (patentní spis), nejde-li o tajný vynález.

Oddíl 6

Žádost o určení a návrh na zrušení patentu

§ 12

(1) Žádost o určení podle § 5 zákona a návrh na zrušení patentu podle § 6 zákona a návrh podle § 9 zákona se podávají písemně ve dvojím vyhotovení; přiloží se k nim doklady nezbytné k vydání rozhodnutí. Jde-li o určení podle § 5 zákona, přiloží se popis a výkresy předmětu, o němž má být zjištěno, zda spadá či nespadá do rozsahu ochrany.

(2) Úřad doručí odpůrci stejnopis žádosti nebo návrhu s přílohami a vyzve ho, aby se v dané lhůtě vyjádřil; nevyjádří-li se, nepřekáží to rozhodnutí o žádosti nebo návrhu.

Oddíl 7

Nahlížení do spisů

§ 13

(1) Před vyložením přihlášky je dovoleno sdělit třetím osobám pouze, kdo je přihlašovatelem a kdo je jeho zmocněncem, dobu podání, název přihlášky a spisovou značku. Toto ustanovení se však nevztahuje na případy, kdy jde o zjištění možnosti a způsobu využití předmětu přihlášky v národním hospodářství podle § 19.

(2) Po vyložení, pokud nejde o tajné přihlášky, může Úřad povolit nahlédnout do spisů nebo jejich částí třetím osobám.

(3) Při povolování nahlížení do spisů nutno dbát, aby nahlédnutím do spisu nebylo porušeno státní, hospodářské nebo služební tajemství.

Oddíl 8

Výstavní priorita

§ 14

(1) Předseda Úřadu může přiznat jednotlivým výstavám, pořádaným na území Československé republiky, právo, aby původci vynálezů mohli se domáhat pro výrobky, vystavené na těchto výstavách, práva přednosti podle dalších ustanovení (výstavní priorita).

(2) Za přiznání tohoto práva pro výstavu musí požádat orgán nebo organizace, pořádající výstavu, předsedu Úřadu a současně sdělit výstavní program a dobu trvání výstavy.

(3) Přiznání tohoto práva pro výstavu se uveřejní ve věstníku a v Úředním listě. Teprve po jeho uveřejnění ve věstníku se mohou původci vynálezu domáhat výstavní priority.

§ 15

Původcům vynálezů přísluší právo přednosti podle § 12 odst. 5 zákona již od doby, kdy byly vystavované výrobky do výstavy vneseny, pod podmínkou, že původce podá příslušnou přihlášku vynálezu u Úřadu nejdéle do 3 měsíců po ukončení výstavy. Z několika shodných výrobků, vnesených do výstavy současně, přísluší přednost tomu, který byl přihlášen k patentování dříve.

§ 16

(1) K přihlášce, v níž se uplatňuje výstavní priorita, musí být přiloženo potvrzení orgánu nebo organizace pořádající výstavu o tom, že se výrobek popsáný v přihlášce shoduje s výrobkem vystaveným, jakož i o době (datum, hodina a minuta), kdy byl výrobek do výstavy vnesen. Dále musí být v potvrzení uvedeno, zda výstava ještě trvá či zda a kdy byla skončena.

(2) Úřad je oprávněn přezkoumat na místě samém shodnost výrobku přihlášeného s výrobkem vystaveným.

Oddíl 9

Rízení o rozkladu

§ 17

(1) Rozklad se podává písemně ve dvojím vyhotovení u Úřadu ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

(2) Rozklad může podat účastník řízení. Týká-li se rozhodnutí více účastníků, vztahují se účinky rozkladu na všechny účastníky, pokud z povahy věci neplyne něco jiného.

(3) Z rozkladu musí být patrné, proti kterému rozhodnutí jest podán a co se navrhuje ve věci samé. Námitky proti rozhodnutí musí být věcně odůvodněny a je třeba k nim připojit neb alespoň navrhnout potřebné důkazy.

(4) Rozklad, podaný včas účastníkem, má odkladný účinek.

(5) Je-li v řízení účastníkem též odpůrce, doručí mu Úřad jedno vyhotovení rozkladu s tím, aby se o něm ve stanovené lhůtě vyjádřil. Nevyjádří-li se, není to na překážku rozhodnutí o rozkladu.

(6) Při projednávání rozkladu přihlíží Úřad i k vadám řízení, které v rozkladu nebyly uplatněny, pokud měly vliv na správnost rozhodnutí.

(7) Před rozhodnutím o rozkladu může si vyžádat předseda Úřadu podle potřeby posudek komise expertů.

(8) Proti rozhodnutí o rozkladu není další rozklad přípustný.

Část II

Využití vynálezů

§ 18

(1) Ústřední úřady a jim podřízené podniky jsou povinny zjišťovat možnost a způsob využití v národním hospodářství těch vynálezů, u nichž právo k využití přísluší státu nebo vynálezů, které byly odevzdány státu nebo vzhledem k nimž žádá přihlašovatel nebo majitel patentu o uzavření smlouvy o využití vynálezu. Za tím účelem zašle Úřad příslušnému ústřednímu úřadu popis s výkresy těchto vynálezů a jde-li o vynález, který se týká působnosti několika ústředních úřadů, organizuje a kontroluje provádění tohoto průzkumu. Ústřední úřad pak zajistí, aby jemu podřízené podniky byly s těmito vyná-

lezy seznámeny. Jde-li o vynález zvláště důležitý, dohodne Úřad s příslušným ústředním úřadem způsob a dobu provedení průzkumu.

(2) Smlouvu podle § 3 zákona může uzavřít podnik buď na příkaz nadřízeného ústředního úřadu nebo ze svého podnětu, nebo ji může uzavřít ústřední úřad.

(3) Smlouvou se stanoví zejména rozsah práv k vynálezu, začátek a doba využití, podmínky účasti původce (majitele patentu) na rozpracování a zavedení vynálezu, výše odměny a způsob její výplaty a j. Přísluší-li právo k využití vynálezu státu, nebo byl-li vynález státu odevzdán, uvedou se ve smlouvě jen podmínky, týkající se účasti původce (majitele patentu) na rozpracování a zavedení jeho vynálezu, jakož i týkající se výše odměny a způsobu její výplaty.

(4) Smlouva může být uzavřena i tehdy, může-li být využito předmětu přihlášky nebo patentu pouze v budoucnu nebo v cizině.

(5) Uzavření smlouvy musí být alespoň jedním z účastníků smlouvy oznámeno Úřadu, který ji zapíše do patentního rejstříku, a je-li účastníkem smlouvy podřízený podnik, oznámí její uzavření též nadřízenému ústřednímu úřadu nebo orgánu jím pověřenému.

§ 19

Rozpracování, vyzkoušení a zavádění ekonomicky účinných vynálezů, o nichž byla uzavřena smlouva podle § 3 zákona, musí být provedeno neprodleně; v případech, v nichž zavedení vynálezu vyžaduje mimořádné prostředky nebo mimořádná opatření, jež není možno opatřit nebo provést v současném plánovacím období, musí být vynález zaveden v následujícím plánovacím období. Toto ustanovení se nevztahuje na zvláště odůvodněné případy, na př. na vynálezy, jichž má být využito v budoucnu nebo v cizině.

§ 20

(1) Současně se zavedením vynálezu nebo ve lhůtě určené směrnicemi ústředního úřadu provede podnik změny v technicko-hospo-

dářských normách, technické dokumentaci (technologické postupy, výkresy a pod.) a kalkulaci, nebo dá podnět k takovým změnám.

(2) Není-li zavedení vynálezu v souladu s technickou normou nebo jiným právním předpisem, může být vynález zaveden teprve, dojde-li ke změně těchto předpisů, která zavedení vynálezu připouští.

§ 21

Podniky, jež určí ve směrnících vedoucí ústředních úřadů a orgánů, jsou povinny zříditi útvary pro vynálezectví a zlepšovatelství.

§ 22

Národní podniky nebo jiné hospodářské organizace určí nebo zřídí podle směrnic vedoucích příslušných ústředních úřadů střediska nebo jiné útvary, jejichž úkolem bude zejména zhotovovat zkušební vzory, seznamovat podniky s vyzkoušenými vynálezy a předvádět jim jejich použití.

§ 23

(1) Podniky jsou povinny zajistit v plánu finanční a jiné prostředky (výrobní kapacitu, odborníky a pod.) na rozpracování, zkoušení a zavádění vynálezů.

(2) Podniky jsou povinny shromažďovat technickou dokumentaci a informaci, týkající se oboru jejich práce, zejména tak, aby se vynálezci a zlepšovatelům co nejvíce umožnil přehled o stavu techniky.

§ 24

(1) Má-li vynález za následek změnu platné výkonové normy, má jeho původce, pokud pracuje na úkolech dotčených vynálezem, nárok na doplatek, který se rovná rozdílu sazeb mezi novou a starou výkonovou normou, a to po dobu šesti měsíců po sobě jdoucích ode dne zavedení nové výkonové normy. Je-li vynález dílem několika spolupůvodců, má každý z nich nárok na doplatek jen v tom poměru, v jakém se podíleli na vypracování vynálezu, pokud dále pracuje na úkolech dotčených vynálezem.

(2) Pracovník, jemuž přísluší nárok na doplatek podle odstavce 1, může být přeložen na jinou práci jen ze zvláštních důvodů a za souhlasu příslušného odborového orgánu. V případě přeložení přísluší mu přiměřená náhrada.

(3) Pracovník, který na svém pracovišti z vlastního podnětu zavedl cizí vynález, má nárok na doplatek, který se rovná rozdílu sazeb mezi novou a starou výkonovou normou, po dobu o jeden měsíc delší, než je doba nutná k zapracování.

(4) Doplatek podle odstavců 1 a 3 nesmí být vyšší, než činila mzda původce vynálezu nebo toho, kdo zavedl vynález na svém pracovišti, za dobu, za kterou je doplatek vyplácen.

§ 25

Předseda Úřadu se zmocňuje, aby stanovil a vyplatil odměny za využití vynálezů mimo území Československé republiky, které byly přijaty k využití do dne účinnosti tohoto nařízení.

§ 26

(1) Vedoucí ústředních úřadů v dohodě s ministrem financí a s předsedou Úřadu upraví ve svém oboru příslušnými směrnici podrobnosti o provádění průzkumu za účelem zjištění možnosti a způsobu využití vynálezu, o uzavírání smluv o využití vynálezu s československými občany, o zařazování rozpracování, vyzkoušení a zavádění vynálezů do výrobního plánu nebo plánu technického rozvoje a do plánů výzkumných ústavů a pod.; o způsobu uzavírání smluv v dalších podnicích v případě, že smlouva byla již v některém z podniků uzavřena; o uzavírání smluv podle § 18 odst. 4; o možnosti převodu smluv při předávání výrobního programu, při výrobě v kooperaci a pod.; o uzavírání smluv s vedoucími podniků; o zřízení zkušebních středisek a jiných útvarů; o odměňování pracovníků za účast na zajištění přípravných prací týkajících se zavedení vynálezů; o poskytování pomoci vynálezci;

o vyhlášení tematických úkolů. Ve směrnici budou stanoveny podrobnosti a lhůty pro změnu technicko-hospodářských norem, technické dokumentace a kalkulace.

(2) Ministr zemědělství a lesního hospodářství upraví v oboru své působnosti vyhláškou v Úředním listě v dohodě s ministrem financí a s předsedou Úřadu odchylky z ustanovení tohoto nařízení o využití vynálezů a odměnách za ně.

Část III

Orgány v oboru vynálezů

§ 27

(1) Státní úřad pro vynálezy a normalisaci plní v oboru vynálezů kromě působnosti, vytčené v zákoně a v ustanoveních tohoto nařízení zejména tyto úkoly:

řídí rozvoj vynálezectví;

sleduje činnost ústředních úřadů a poskytuje jim pomoc v oblasti zavádění vynálezů do národního hospodářství a plnění zákona, vládních nařízení a směrnic Úřadu o vynálezectví;

pečuje o poskytování pomoci vynálezci;

sestavuje a vyhláší celostátní plán tematických úkolů ve spolupráci s ústředními úřady a orgány.

(2) K splnění úkolů podle odstavce 1 Úřad:

vypracovává a předkládá vládě návrhy na zlepšení vynálezecké činnosti ve všech oborech národního hospodářství a činnosti ústředních úřadů, jakož i návrhy na nutné změny a doplňky předpisů o vynálezech, a účastní se na vydávání předpisů ústředních úřadů v oboru vynálezů;

předkládá v odůvodněných případech vládě návrhy na zavedení do národního hospodářství nejdůležitějších vynálezů;

sleduje plnění úkolů, předepsaných v plánech, týkajících se zavádění vynálezů ústředními úřady;

podává vládě zprávy o stavu vynálezectví v Československu a o technicko-hospodářských výsledcích, jichž bylo dosaženo zavedením nejdůležitějších vynálezů do národního hospodářství a využitím vynálezů v cizině;

organizuje soustavné informování ústředních úřadů o nových vynálezech, jak domácích, tak i cizozemských, a zajišťuje výměnu technických zkušeností mezi jednotlivými odvětvími průmyslu;

zajišťuje všechna opatření týkající se rozvoje vynálezeckého hnutí v dohodě s Ústřední radou odborů;

doporučuje ústředním úřadům významné vynálezy k zavedení do výroby a k patentování do ciziny;

ustanovuje experty z vedoucích odborníků, kteří by prováděli průzkum novosti vynálezů nebo podávali posudky o rozkladech do rozhodnutí Úřadu;

účastní se konferencí, kongresů a porad mezinárodních organizací o vynálezectví.

§ 28

Ústřední úřady a orgány plní v oboru vynálezů kromě působnosti zvlášť vytčené v zákoně a v ustanoveních tohoto nařízení zejména tyto úkoly:

vydávají v dohodě s ministerstvem financí a s Úřadem podrobné pokyny pro organizaci vynálezeckého hnutí, pro zkoušení a zavádění vynálezů, pro uzavírání smluv o využití vynálezů a smluv o účasti původců na rozpracování a zavedení vynálezu, jakož i o odměně a způsobu její výplaty;

organizují zjišťování možností využití vynálezů v národním hospodářství a pečují o to, aby se vynálezy uplatnily v technických normách;

vyměňují s jinými ústředními úřady zkušenosti o organizaci práce s vynálezci a o zavádění vynálezů;

organizují poskytování porad a pomoci vynálezci v oboru své působnosti;

pečují o vybudování a udržování účelné dokumentace o vynálezech v oboru své působnosti a dbají, aby obdobná dokumentace byla vybudována v podřízených podnicích;

sestavují a vyhláší sektorové tematické úkoly a vypisují soutěže na jejich řešení; vydávají publikace, letáky, plakáty a pod. v oboru vynálezů;

kontrolují činnost a plnění úkolů podřízených podniků a informují Úřad o stavu vynálezeckého hnutí s uvedením rozborů jeho nedostatků a kladů;

rozvíjejí vynálezecké hnutí v dohodě s ústředními výbory odborových svazů;

dodávají Úřadu:

opisy schválených ročních plánů technického rozvoje, pokud obsahují zavádění nejdůležitějších vynálezů;

návrhy na zařazení úkolů do celostátního plánu tematických úkolů;

výkazy o stavu vynálezectví, o zavedení vynálezů do výroby, jakož i o využití vynálezů v cizině.

§ 29

Do působnosti podniků v oboru vynálezů patří zejména:

- a) provádět šetření o možnosti využití vynálezů, rozpracovat a vyzkoušet prospěšné vynálezy, zabezpečovat jejich urychlené zavádění, uzavírat smlouvy o využití vynálezu a smlouvy o účasti původců na rozpracování a zavedení vynálezu, jakož i o odměně a způsobu její výplaty, vyplácet odměny původcům vynálezů a osobám, zúčastněným při rozpracování, vyzkoušení, zavádění nebo rozšíření vynálezů;
- b) věnovat řádnou péči a podporu rozvoji a využití tvůrčích schopností vynálezců, jež jsou zaměřeny na řešení otázek prospěšných pro národní hospodářství;
- c) poskytovat vynálezci bezplatné rady a pomoc, jakož i umožnit jim, aby mohli používat zařízení, nástrojů a materiálů podniku, nutných pro vyrobení a prověření zkušebních vzorků, pokud tím neutrpí výroba, provoz nebo bezpečnost práce;

- d) předávat podklady nadřízeným orgánům a ostatním podnikům za účelem nejrychlejšího a nejširšího využití vynálezů;
- e) zajišťovat v rámci příslušných plánů výrobní kapacitu, finanční a jiné prostředky a odborníky pro rozpracování, zkoušení a zavádění vynálezů;
- f) organisovat rozvoj vynálezeckého hnutí za spolupráce se základními organisacemi odborových svazů.

Část IV

Ustanovení přechodná
a závěrečná

§ 30

(1) Vynálezy nabídnuté státu a státem přijaté se odměňují podle dosavadních předpisů, byly-li zavedeny již před účinností zákona.

(2) Vynálezy nabídnuté státu a státem přijaté, které však nebyly zavedeny do dne účinnosti zákona, odmění se na podkladě smlouvy, která se uzavře podle § 3 odst. 6 zákona. Splátky na odměnu dosud vyplacené se započtou do sjednané odměny.

§ 31

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15. srpna 1957; provedou je všichni členové vlády.

Široký v. r.

Dolanský v. r.	Tesla v. r.
Kopecký v. r.	Uher v. r.
Ing. Jankovcová v. r.	Beran v. r.
Poláček v. r.	Jonáš v. r.
Barák v. r.	Reitmajer v. r.
Ing. Šimůnek v. r.	Dr. Škoda v. r.
Dr. Kyselý v. r.	Ing. Černý v. r.
Plojhar v. r.	Dvořák v. r.
Dr. Šlechta v. r.	Dr. Kahuda v. r.
Bakuľa v. r.	generál plukovník Lomský v. r.
David v. r.	Dr. Neuman v. r.
Đuriš v. r.	Ouzký v. r.
Krajčír v. r.	Pospíšil v. r.
Krošnár v. r.	Ing. Půček v. r.
Machačová v. r.	Dr. Vlasák v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	Zatloukal v. r.

44

Vládní nařízení

ze dne 2. srpna 1957

o objevech.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 28 zákona č. 34/1957 Sb., o vynálezech, objevech a zlepšovacích návrzích (dále jen „zákon“):

Oddíl 1

Příhláška objevu

§ 1

(1) Příhláška objevu (dále jen „příhláška“) se podává u Státního úřadu pro vynálezy a normalisaci (dále jen „Úřad“).

(2) Příhláška se podává písemně ve dvojím vyhotovení; uvede se v ní jméno a příjmení přihlašovatele, jeho bydliště, státní příslušnost, zaměstnání a pracoviště, jakož i název přihlášeného objevu.

(3) Z přihlášky musí být patrné, že přihlašovatel žádá o vydání diplomu na objev.

(4) Podává-li přihlášku několik přihlašovatelů a nemají-li společného zmocněnce, uvedou, kterému z nich mají být zprávy a rozhodnutí Úřadu zasílány; neučiní-li tak, zasílají se zprávy a rozhodnutí tomu spolupřihlašovateli, který je uveden na prvním místě. Je-li přihlašovatel zastoupen, uvede se též jméno, příjmení a bydliště zmocněnce.

(5) Příhláška smí obsahovat jen jediný objev.

(6) Před podáním přihlášky jest přihlašovatel povinen prozkoumat jemu dostupný dokumentační materiál týkající se předmětu přihlášky a uvést stručně výsledek tohoto průzkumu v popisu.

§ 2

(1) K přihlášce připojí přihlašovatel popis se zdůvodněním a rozbořem významu předpokládaného objevu a potřebnými výkresy, případně jinými přílohami ve trojím vyhotovení.

vení. Každé vyhotovení popisu a výkresu a příp. příloh musí být podepsáno přihlašovatelem (všemi spolupřihlašovatelí) nebo zmocněncem.

(2) V popisu, po případě ve spojení s nutnými výkresy neb jinými přílohami, musí být předmět přihlášky popsán stručně, avšak jasně a přesně tak, aby podle něho bylo odborníkům možno seznat podstatu předmětu přihlášky. Na konci popisu musí přihlašovatel vyznačit, co má být předmětem objevu (definice předmětu objevu).

(3) K přihlášce připojí přihlašovatel jím vlastnoručně podepsané prohlášení, že je původcem předmětu přihlášky.

§ 3

(1) Podanou přihlášku objevu opatří Úřad přesným časovým údajem podání a zapíše ji do zvláštního seznamu.

(2) Do 10 dnů od podání přihlášky zašle Úřad přihlašovatelí potvrzení o podání přihlášky; v potvrzení uvede jméno a příjmení původce (všech spolupůvodců), název přihlášky, dobu podání a spisovou značku.

(3) Přihlašovatel objevu má právo přednosti před každým pozdějším přihlašovatelem stejného objevu od doby přihlášení objevu.

Oddíl 2

Průzkum přihlášky objevu

§ 4

(1) Došlou přihlášku podrobí Úřad průzkumu, zda její předmět lze pokládat za objev (§ 26 zákona).

(2) Shledá-li Úřad, že v popisu jsou vloženy theoreticky nebo experimentálně zdůvodněné zásady, jimiž se stanoví dříve neznámé, objektivně existující jevy, vlastnosti nebo zákonné vztahy materiálního světa a dojde-li Úřad k závěru, že by předmět přihlášky mohl být objevem, zašle jedno vyhotovení přihlášky Československé akademii věd, po případě Československé akademii zemědělských věd (dále jen „Akademie“).

(3) Přihlášky, které nevyhovují předepsaným požadavkům nebo v nichž jsou obsaženy jen zásady, které nejsou ani theoreticky ani experimentálně zdůvodněny, vrátí Úřad přihlašovatelí s uvedením důvodů, nebo vyzve přihlašovatele, aby ve stanovené lhůtě přihlášku doplnil.

§ 5

Předmět přihlášky objevu se nepovažuje za nový, zjistí-li se, že byl znám v Československu nebo v cizině před podáním přihlášky, zejména že byl popsán nebo zobrazen v uveřejněných tiskovinách nebo že je obsahově shodný s předmětem některé dříve podané přihlášky objevu.

§ 6

(1) Nepokládá-li Akademie předmět přihlášky za nový objev, podá Úřadu zamítavý posudek.

(2) Má-li Akademie za to, že jde o skutečný a nový objev podle ustanovení § 26 zákona, zajistí spolu s původcem a Úřadem uveřejnění objevu.

Oddíl 3

Rozhodnutí o přihlášce objevu

§ 7

(1) Neprokáže-li se do jednoho roku od uveřejnění objevu, že objev není nový, podá Akademie návrh Úřadu na zápis objevu do rejstříku objevů a na vydání diplomu původci objevu. Úřad upraví v souhlasu s přihlašovatelem definici přihlášeného objevu předloženou původcem, zapíše objev do rejstříku a vydá původci diplom.

(2) Podá-li Akademie Úřadu zamítavý posudek (§ 6 odst. 1), odepré Úřad zapsat předmět přihlášky do rejstříku a vydát diplom, o čemž vyrozumí přihlašovatele.

§ 8

(1) Rejstřík objevů vede Úřad.

(2) Do rejstříku objevů zapíše se jméno, příjmení a státní příslušnost původce objevu; dále se zapíše název a priorita objevu, značka spisu, číslo a datum vydání diplomu.

(3) Do rejstříku objevů může každý nahlédnout.

§ 9

(1) Diplom vydá Úřad.

(2) V diplomu se uvede jeho číslo, dále jméno, příjmení, zaměstnání, bydliště a státní příslušnost původce, název a priorita objevu a datum vydání.

§ 10

(1) Není-li možné přihlášený objev dostatečně prověřit, avšak lze-li zásady uvedené a odůvodněné přihlašovatelem objevu považovat za správné a věrohodné, zapíše se do rejstříku objevů na návrh Akademie přihlášený objev jako hypotéza a původci se o tom vydá osvědčení.

(2) O zápisu hypotézy vyrozumí Úřad přihlašovatele s tím, že bude-li prokázána hodnověrnost objevu, bude vydán přihlašovatel diplom.

(3) Pro zápisy hypotézy a vydání osvědčení platí přiměřeně ustanovení §§ 8 a 9.

§ 11

Shledá-li se, že diplom byl udělen neprávem, provede se v rejstříku objevů jeho výmaz.

Oddíl 4

Stanovení výše odměny za objev a její výplata

§ 12

(1) Odměnu za objev, na který byl vydán diplom, stanoví předseda Úřadu v dohodě s ministrem financí a prezidentem (předsedou) Akademie.

(2) Odměnu vyplácí Úřad.

Oddíl 5

Ustanovení všeobecná

§ 13

Ústřední úřady a orgány, podniky a ostatní organizace jsou povinny dbát, aby při sestavování plánu technického rozvoje bylo využito objevů zapsaných v rejstříku k provedení opatření k zdokolení výroby.

Oddíl 6

Účinnost

§ 14

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15. srpna 1957; provedou je všichni členové vlády.

Široký v. r.

Dolanský v. r.	Tesla v. r.
Kopecký v. r.	Uher v. r.
Ing. Jankovcová v. r.	Beran v. r.
Poláček v. r.	Jonáš v. r.
Barák v. r.	Reitmajer v. r.
Ing. Šimůnek v. r.	Dr. Škoda v. r.
Dr. Kyselý v. r.	Ing. Černý v. r.
Plojhar v. r.	Dvořák v. r.
Dr. Šlechta v. r.	Dr. Kahuda v. r.
Bakuľa v. r.	generál plukovník Lomský v. r.
David v. r.	Dr. Neuman v. r.
Đuriš v. r.	Ouzký v. r.
Krajčír v. r.	Pospíšil v. r.
Krošnář v. r.	Ing. Půček v. r.
Machačová v. r.	Dr. Vlasák v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	Zatloukal v. r.

45

Vládní nařízení

ze dne 2. srpna 1957

o zlepšovacích návrzích.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 31 odst. 5 a § 32 odst. 1 zákona č. 34/1957 Sb., o vynálezech, objevech a zlepšovacích návrzích:

Oddíl 1

Zlepšovací návrh

§ 1

(1) Účelem zlepšovacích návrhů je dosáhnout vyšší a hospodárnější výroby, zlepšení jakosti výrobků, práce neb služeb, zvýšení sociální a kulturní péče o pracující zdokonalováním výrobních prostředků a pracovních způsobů nebo jejich lepším využitím.

(2) Za zlepšovací návrhy se pokládají zejména návrhy výrobně-technické, organizačně-technické a organizačně-hospodářské povahy, které umožňují zdokonalovat známou techniku, technologii, projekci, zkušební a výzkumné metody, jakož i výrobky, nebo účinněji využívat zařízení, surovin, materiálů, paliv, pracovních sil, energie, výrobní plochy a jiných zdrojů, nebo z hospodárnit investiční výstavbu, nebo zlepšit bezpečnost a ochranu práce, bezpečnost provozu, soustavu řízení, zásobování, evidenci, technické normy a pod.

§ 2

Za zlepšovací návrhy se nepokládají zejména:

- a) objevy ložisek nebo nalezišť přírodního bohatství nebo upozornění na ně;
- b) opatření vyplývající z operativního řízení podniků a nižších hospodářských složek;
- c) upozornění, že není zachováván právní předpis (na př. zákon, technická norma);
- d) vytyčení úkolu, nenavrhuje-li se způsob řešení;
- e) doporučení nákupu nového zařízení nebo materiálu, které jsou dostupné;
- f) odstraňování nedostatků a chyb způsobených nedbalostí;
- g) doporučení způsobu léčení nemocí a ochrany před nemocemi.

§ 3

(1) Byl-li podán v témže podniku zlepšovací návrh shodný s dříve odmítnutým návrhem jiného zlepšovatele, pokládá se takový návrh

za pouhé upozornění na možnost využití dříve odmítnutého návrhu. Dojde-li k zavedení návrhu, třeba i z jiného podnětu, má původní zlepšovatel nárok na odměnu. Osobě, která upozornila na možnost využití návrhu, se vyplácí odměna podle § 23 odst. 3.

(2) Ustanovení předchozího odstavce se nevztahuje na zlepšovací návrhy, podané po uplynutí tří let ode dne, kdy byl původní zlepšovací návrh odmítnut. Po uplynutí této lhůty se k původnímu zlepšovacímu návrhu nepřihlíží.

(3) Nařízení užívá, pokud z povahy věci neuplyne něco jiného, výrazu podnik i pro jiné hospodářské organizace a pro organizace rozpočtové a výrazu zlepšovatel i pro toho, kdo na svém zlepšení pracuje nebo kdo zlepšovací návrh teprve přihlásil.

Oddíl 2

Působnost státních orgánů a organizací

§ 4

Státní úřad pro vynálezy a normalisaci (dále jen „Úřad“) plní v oboru zlepšovacích návrhů kromě působnosti zvlášť vytčené v zákoně o vynálezech, objevech a zlepšovacích návrzích (dále jen „zákon“) a v dalších ustanoveních tohoto nařízení, zejména tyto úkoly:

- a) připravuje v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady a orgány návrhy právních předpisů, upravujících zásadní otázky zlepšovacích návrhů; v rámci daných zmocnění vydává k nim podrobnější právní předpisy; účastní se na vydávání právních norem ústředních úřadů a orgánů, které obsahují pokyny o organizaci, projednávání, zkoušení, zavádění, rozšiřování zlepšovacích návrhů a uzavírání dohod o využití a odměně;
- b) sleduje problémy zlepšovatelelského hnutí v zahraničí a pečuje o výměnu zkušeností;
- c) sjednocuje činnost ústředních úřadů a orgánů v oboru zlepšovacích návrhů;

- d) vyžaduje si v rámci schválených výkazů od ústředních úřadů a orgánů přehledy a rozborů zlepšovatelského hnutí v jejich oboru působnosti a podává vládě zprávy o stavu zlepšovatelského hnutí a návrhy na opatření k jeho rozvoji;
- e) ve spolupráci s orgány Revolučního odborového hnutí pečuje o rozvoj zlepšovatelského hnutí.

§ 5

Ústřední úřady a orgány plní v oboru zlepšovacích návrhů kromě působnosti zvlášť vytkené v zákoně a v ustanoveních tohoto nařízení zejména tyto úkoly:

- a) vydávají v dohodě s Úřadem a s příslušnými ústředními výbory odborových svazů podrobné pokyny pro organizaci zlepšovatelského hnutí, pro projednávání, zkoušení, zavádění, využití a rozšiřování zlepšovacích návrhů a pro uzavírání dohod o využití zlepšovacích návrhů a odměně za ně (dále jen „dohoda o využití a odměně“); pokud jde o obor státní správy, vydá vzorové směrnice ministr financí v dohodě s ministrem vnitra a předsedou Úřadu;
- b) organizují zjišťování možnosti využití zlepšovacích návrhů v národním hospodářství, dbají o rozšiřování návrhů nad podnikového významu a pečují o to, aby tyto návrhy byly uplatněny v technických normách;
- c) dbají, aby podřízené podniky si zajistily přiměřenou volnou kapacitu a odborníky pro rozpracování, zkoušení a zavádění zlepšovacích návrhů;
- d) vyměňují s jinými ústředními úřady a orgány zkušenosti o organizaci práce se zlepšovatelí a o zavádění zlepšovacích návrhů;
- e) organizují poskytování porad a pomoci zlepšovatelům ve svém oboru působnosti;
- f) pečují o to, aby v ústředním úřadě nebo orgánu byla vybudována a udržována účelná dokumentace zlepšovacích návrhů

v oboru jejich působnosti, a dbají, aby obdobná dokumentace byla vybudována v podřízených orgánech a podnicích;

- g) sestavují a vyhláší plán sektorových tematických úkolů a vypisují soutěže na jejich řešení; vydávají publikace, letáky, plakáty a pod.;
- h) kontrolují činnost a plnění úkolů jim podřízených podniků a informují Úřad o stavu zlepšovatelského hnutí s uvedením rozboru jeho nedostatků a kladů;
- i) rozvíjejí zlepšovatelské hnutí ve spolupráci s příslušným ústředním výborem odborového svazu.

§ 6

Do úkolů podniku v oboru zlepšovacích návrhů patří zejména:

- a) provádět šetření o možnosti využití zlepšovacích návrhů, rozpracovat a vyzkoušet prospěšné návrhy, zabezpečovat jejich urychlené zavádění, uzavírat dohody o využití a odměně a vyplácet odměny zlepšovatelům a osobám, zúčastněným při rozpracování, vyzkoušení, zavádění nebo rozšíření zlepšovacích návrhů;
- b) věnovat řádnou péči a podporu rozvoji a využití tvůrčích schopností zlepšovatelů, jež jsou zaměřeny na řešení otázek prospěšných pro národní hospodářství;
- c) poskytovat zlepšovatelům bezplatné porady a pomoc, jakož i umožnit jim, aby mohli používat zařízení, nástrojů a materiálu podniku, nutných pro výrobu a prověření zkušebních vzorků, pokud tím neutrčí výroba, provoz nebo bezpečnost práce;
- d) předávat podklady nadřízeným orgánům a ostatním podnikům za účelem nejrychlejšího rozšíření návrhů;
- e) vyhlášovat tematické úkoly a organizovat soutěže na jejich řešení;
- f) zajišťovat v rámci příslušných plánů výrobní kapacitu, finanční a jiné prostředky a odborníky pro rozpracování, zkoušení a zavádění zlepšovacích návrhů;

- g) organisovat rozvoj zlepšovateľského hnutí za spolupráce se základními organisacemi odborových svazů.

§ 7

Podniky, jež určí ve směrnících vedoucí ústředních úřadů a orgánů, jsou povinny zřídit útvary pro vynálezectví a zlepšovateľství v rozsahu přiměřeném jejich úkolům.

Oddíl 5

Řízení o zlepšovacích návrzích

§ 8

(1) Zlepšovací návrhy se podávají zásadně písemně. Není-li zlepšovateľ s to podat návrh písemně, poskytne mu podnik pomoc sepsáním zlepšovacího návrhu.

(2) Návrh musí obsahovat popis, k němuž se připojí, je-li toho třeba, příslušný výkres. V popisu se objasní, jakého dosavadního způsobu práce nebo jakých pracovních prostředků se dosud používalo, jejich nevýhody a navrhované způsoby zlepšení.

(3) Dotýká-li se zlepšovací návrh platné technické normy nebo vytváří-li podmínky pro vypracování a vyhlášení nové technické normy, uvede zlepšovateľ i tuto okolnost, je-li mu známa.

(4) Všechny došlé zlepšovací návrhy musí být zapsány v deníku, který se vede podle vzoru vydaného Úřadem. O zápisu návrhu do deníku se vydá zlepšovateľi písemné potvrzení. Deník musí být svázan a řádně stránkovan.

§ 9

Podá-li zlepšovací návrh několik zlepšovateľů a neuvedou v něm, jaký podíl přísluší každému z nich, mají vůči podniku nárok na odměnu rovným dílem.

§ 10

(1) Zlepšovací návrh se podává u toho podniku nebo jeho složek, jehož oboru práce nebo provozu se návrh týká; jde-li o zlepšení z administrativního oboru, podává se návrh u toho podniku, který je podle platných právních předpisů oprávněn zlepšení zavést.

(2) Kdo je v pracovním poměru, je povinen přihlásit zlepšovací návrh v podniku, v němž je zaměstnán, týká-li se návrh práce nebo provozu tohoto podniku.

(3) Není-li podnik, jemuž zlepšovací návrh došel, příslušný, postoupí návrh bez prodlení příslušnému podniku.

§ 11

(1) Není-li zlepšovací návrh technicky jasný nebo úplný, vyzve podnik zlepšovatele, aby návrh ve stanovené lhůtě technicky vyjasnil nebo doplnil.

(2) Vyhoví-li zlepšovateľ výzvě uvedené v odstavci 1 až po stanovené lhůtě, považuje se návrh za podaný dnem, kdy došlo vyjasnění nebo doplnění.

§ 12

Došlý zlepšovací návrh podrobí podnik šetření, zda je prospěšný, zda vyhovuje požadavkům bezpečnosti při práci, nebo zda jsou jím dány předpoklady ke změně, doplnění, revisi nebo zrušení nebo k vypracování nové normy. Do 30 dnů od dojití, po případě od doplnění zlepšovacího návrhu musí podnik sdělit zlepšovateľi, zda návrh zavede, či zda jeho zavedení odmítá nebo zda bude třeba o zlepšovacím návrhu konat obsáhlejší šetření nebo že návrh vyzkouší. Rozhodnutí podniku jímž se odmítá zavedení zlepšovacího návrhu musí být sděleno zlepšovateľi písemně s podrobným věcným odůvodněním.

§ 13

Je-li nutno návrh vyzkoušet, učiní podnik bezodkladně opatření k provedení příslušných zkoušek a vyrozumí o tom zlepšovatele, je muž navrhne dohodu o spolupráci při zkoušení. Zkoušení návrhu bez spolupráce zlepšovatele je možné jen ve zvlášť odůvodněných případech.

§ 14

(1) Shledá-li podnik, že zlepšovací návrh je prospěšný, zajistí jeho zavedení a mimo případu, kdy vypracováním návrhu byl splněn pracovní úkol (§ 21 odst. 5), učiní všechna opatření k uzavření dohody o využití a odměně se zlepšovatelem.

(2) Jednání o podstatných bodech dohody, zejména o spolupráci zlepšovatele na zkoušení nebo zavedení návrhu, o způsobu určení odměny a době její splatnosti musí být ukončeno nejpozději do 15 dnů ode dne sdělení, že podnik návrh zavede.

(3) Souhlas s uzavřením dohody se strany podniku je platný a závazný, byl-li dán pracovníkem k tomu oprávněným (vedoucím nebo jeho zástupcem).

(4) Je-li zlepšovatel, s nímž se uzavírá dohoda, vedoucím podniku, zastupuje podnik při jednání o uzavření dohody nadřízený orgán.

(5) Dohoda obsahuje zejména ustanovení o spolupráci zlepšovatele při vypracování výkresů a prototypu, o zkoušení a zavedení návrhu a účasti zlepšovatele při něm, o výši odměny, o době a způsobu její splatnosti.

§ 15

Byl-li na předmět zlepšovacího návrhu udělen patent, uzavře podnik s původcem smlouvy podle § 3 zákona, která nahradí dohodu o využití a odměně. Vyplacené částky se započtou do odměny za využití vynálezu.

§ 16

Odmítl-li podnik zavést zlepšovací návrh proto, že nepovažuje zavedení návrhu za prospěšné a účelné, může zlepšovatel požádat nadřízený orgán, aby přezkoumal stanovisko podniku. Žádost se podává ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy bylo doručeno odmítnutí zavedení návrhu prostřednictvím podniku, který o návrhu rozhodl. Podnik je povinen, nevyhoví-li sám žádosti, předložit žádost ve lhůtě 30 dnů od jejího podání nadřízenému orgánu k přezkoumání; rozhodnutí tohoto orgánu je konečné.

Oddíl 4

Zavedení zlepšovacího návrhu

§ 17

(1) Zavedení zlepšovacího návrhu se zajistí:
a) příkazem, je-li možno návrh uskutečnit bez zařazení do plánu;

b) prostřednictvím plánu technicko-organizačních opatření nebo plánu technického rozvoje;

c) schválením technické dokumentace, byl-li návrh projednán v průběhu výzkumu, vývoje, projekce nebo přípravy výroby

(2) Národní podniky nebo jiné hospodářské organizace určí nebo zřídí podle směrnic ústředních úřadů nebo orgánů střediska nebo jiné útvary, jejichž úkolem bude zejména zhotovovat zkušební vzory, seznamovat podniky s vyzkoušenými zlepšovacími návrhy a předvádět jim jejich použití.

§ 18

(1) V průběhu zavádění zlepšovacího návrhu nebo ve lhůtě určené směrnicemi ústředního úřadu provede podnik změny v technicko-hospodářských normách, technické dokumentaci (technologické postupy, výkresy a pod.) a kalkulaci, nebo dá podnět k takovým změnám.

(2) Není-li zavedení návrhu v souladu s technickou normou nebo jiným právním předpisem, může být návrh zaveden teprve, dojde-li ke změně těchto předpisů, která zavedení návrhu připouští.

Oddíl 5

Rozšiřování zlepšovacích návrhů

§ 19

(1) Vyzkoušené zlepšovací návrhy, jež mají význam pro další podniky, jsou podniky povinny předat do 30 dnů po vyzkoušení nadřízeným orgánům a i jinak se postarat o jejich využití v dalších podnicích

(2) Za zajištění rozšíření zlepšovacího návrhu jsou zodpovědné orgány nadřízené podniku, který první uzavřel se zlepšovatelem dohodu o využití a odměně nebo návrh zavedl.

(3) Podniky, jimž došel zlepšovací návrh k využití rozšířením, jsou povinny projednat návrh, jako by byl v podniku přímo přihlášen.

(4) Návrhy celostátního významu uveřejňuje urychleně Ústav pro technické a ekonomické informace ve Sbírce zlepšovacích návrhů.

(5) Způsob předávání návrhů, jejich rozšiřování, projednávání a evidenci určí ve směrnících pro obor své působnosti ústřední úřady a orgány.

§ 20

Podnik, který zavedl návrh předaný mu k rozšíření nebo uveřejněný v publikacích určených pro rozšiřování zlepšovacích návrhů, je povinen do 30 dnů podat o tom zprávu nadřízenému orgánu, který je odpovědný za rozšíření zlepšovacích návrhů, a zlepšovatel. Podnik je též povinen sdělit nadřízenému orgánu výši vyplacené odměny.

Oddíl 6

Odměny a výhody

§ 21

(1) Nárok na odměnu vzniká po zavedení zlepšovacích návrhů.

(2) Odměna přísluší i v tom případě, když předmět zlepšovacích návrhů byl již zaveden z popudu zlepšovatele a s vědomím podniku před podáním zlepšovacích návrhů, pokud návrh byl podán do 3 měsíců po zavedení.

(3) Nárok na odměnu nepřisluší, splnil-li zlepšovatel vypracováním zlepšovacích návrhů úkol, který mu byl uložen plánem práce nebo pracovním příkazem, a úkol byl splněn způsobem nepřesahujícím meze daných technických pokynů, směrnic nebo podmínek.

(4) Ustanovení odstavce 3 se nevztahuje na zlepšovací návrhy, jimiž byl vyřešen vyhlášený tematický úkol.

(5) Odměna za využití zlepšovacích návrhů se sjednává podle směrnic o odměnách za zlepšovací návrhy (§ 32 odst. 2 zákona).

(6) Zavede-li se zlepšovací návrh nejen v podniku, jenž uzavřel se zlepšovatelem dohodu, nýbrž i v jiných podnicích, má zlepšovatel nárok na odměnu, o níž se dohodne s podniky, které návrh zavedly, po případě s jejich nadřízeným orgánem.

(7) Nárok na odměnu za využití návrhu v dalších podnicích nepřisluší, byl-li návrh u nich zaveden po uplynutí tří let ode dne, kdy byl návrh zaveden v prvním podniku.

§ 22

(1) Má-li zlepšovací návrh za následek změnu platné výkonové normy, má zlepšovatel, pokud pracuje na úkolech dotčených návrhem, nárok na doplatek, který se rovná rozdílu sazeb mezi novou a starou výkonovou normou, a to po dobu šesti měsíců po sobě jdoucích ode dne zavedení nové výkonové normy. Je-li návrh dílem několika zlepšovatelů, má každý z nich nárok na doplatek jen v tom poměru, v jakém se podíleli na vypracování návrhu ti, kdo pracují na úkolech dotčených návrhem.

(2) Pracovník, jemuž přísluší nárok na doplatek podle odstavce 1, může být přeložen na jinou práci jen ze zvláštních důvodů a souhlasí-li s tím příslušný odborový orgán. V případě přeložení přísluší mu přiměřená náhrada. Pro dohodu o výši náhrady platí stejné zásady jako pro dohodu o odměně (§ 31 zákona).

(3) Pracovník, který na svém pracovišti z vlastního podnětu zavedl cizí zlepšení, má nárok na doplatek po dobu o jeden měsíc delší, než je doba nutná k zapracování.

(4) Doplatek podle odstavců 1 a 3 se vyplácí až do výše mzdy zlepšovatele nebo toho, kdo zavedl cizí zlepšení na svém pracovišti, za dobu, za kterou je doplatek vyplácen.

§ 23

(1) Za přímou účast na zavedení a rozšíření zlepšovacích návrhů přísluší účastníkovi odměna přiměřená významu návrhu, stupni pomoci a pracovního úsilí.

(2) Také vedoucím pracovníkům podniků cechů a dílen, kteří se přičinili o urychlené zavedení zlepšovacích návrhů, přísluší odměna přiměřená významu návrhů, stupni pomoci a pracovního úsilí.

(3) Pracovníku, který upozorní na možnost využití zlepšovacího návrhu zavedeného v jiném podniku, přísluší odměna, dojde-li k využití návrhu na jeho upozornění; odměna nepřísluší, má-li pracovník za povinnost sledovat a navrhopvat zavádění nové techniky nebo nových pracovních method.

(4) Výši odměny určí vedoucí podniku; jde-li o vedoucího podniku, rozhoduje o výši odměny nadřízený orgán.

§ 24

Zlepšovatel, s nímž byla uzavřena dohoda o využití a odměně, vydá podnik do 15 dnů ode dne zavedení návrhu zlepšovatelské osvědčení s uvedením očekávaných ekonomických výsledků; vzor tohoto osvědčení vydá Úřad. Za využití návrhu v dalším podniku rozšířením se zlepšovatelské osvědčení nevydává.

§ 25

(1) Nedojde-li k uzavření dohody o využití a odměně pro neshodu v otázce odměny, předloží podnik svůj návrh odměny příslušné odborové organizaci k provedení smírčího řízení. Neodstraní-li se ani ve smírčím řízení rozpor mezi podnikem a navrhovatelem, rozhodne o odměně na žalobu zlepšovatele soud. O provedení smírčího řízení může požádat i zlepšovatel.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí i pro odměny, jež přísluší zlepšovatelům za využití návrhu v dalších podnicích.

(3) Ústřední rada odborů stanoví orgány a způsob provádění smírčího řízení.

(4) Náklady smírčího řízení hradí podnik (§ 14 odst. 1).

§ 26

Předseda Úřadu se zmocňuje, aby stanovil a vyplatil odměny za využití zlepšovacích ná-

vrhů mimo území Československé republiky, k němuž došlo do dne účinnosti tohoto nařízení.

Oddíl 7

§ 27

V oboru své působnosti stanoví ministr zemědělství a lesního hospodářství v dohodě s ministrem financí a předsedou Úřadu a ve spolupráci s příslušnými odborovými svazy vyhláškou uveřejněnou v Úředním listě potřebné odchylky z ustanovení tohoto nařízení, pokud jde o přihlašování, projednávání, zavádění a rozšiřování návrhů, jakož i sjednávání odměn za ně.

Oddíl 8

Účinnost a provedení

§ 28

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15. srpna 1957; provedou je všichni členové vlády.

Široký v. r.

Dolanský v. r.	Tesla v. r.
Kopecký v. r.	Uher v. r.
Ing. Jankovcová v. r.	Beran v. r.
Poláček v. r.	Jonáš v. r.
Barák v. r.	Reitmajer v. r.
Ing. Šimůnek v. r.	Dr. Škoda v. r.
Dr. Kyselý v. r.	Ing. Černý v. r.
Plojhar v. r.	Dvořák v. r.
Dr. Šlechta v. r.	Dr. Kahuda v. r.
Bakuša v. r.	generál plukovník Lomský v. r.
David v. r.	Dr. Neuman v. r.
Đuriš v. r.	Ouzký v. r.
Krajčír v. r.	Pospíšil v. r.
Krošnár v. r.	Ing. Půček v. r.
Machačová v. r.	Dr. Vlasák v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	Zatloukal v. r.

46

Vládní nařízení

ze dne 2. srpna 1957

o technické normalisaci.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 15 zákona č. 55/1957 Sb., o technické normalisaci:

Část první

Technické normy

§ 1

Obsah technických norem

(1) Technické normy

a) stanoví potřebné znaky předmětů, zejména surovin, polotovarů, výrobků a jejich částí (normy předmětové) tím, že určí jejich parametry, účinnosti, tvary, rozměry, jakost, provedení, příslušenství, smyslové, fyzikální a chemické vlastnosti a pod.;

b) stanoví pravidla pro určitou technickou činnost (normy činnosti neboli normy předpisové) a předpoklady pro její zabezpečení, zejména pokud jde o

1. zacházení s předměty (užívání předmětů, jejich zkoušení včetně zkušebních metod a přístrojů, jejich balení, ošetřování, skladování, dopravu, označování, technickou stránku přejímání, záruk a pod.),

2. územní plánování a projektování staveb.

3. řešení stavebních konstrukcí a staveb, jejich ochranu a údržbu a pod.,

4. projektování strojních, elektrotechnických, chemických a jiných zařízení, jejich stavbu, údržbu a obsluhu.

5. způsoby výroby (technologické procesy a pod.), technické a administrativní práce (montáž, obsluhu, údržbu, řemeslné práce, způsob technické kontroly, úpravu tiskopisů a pod.).

6. zajištění bezpečnosti při práci, ochrany zdraví a věcí (opatření požární, bezpečnostní, hygienická a pod.);

c) určují, vymezují a sjednocují názvy, pojmy, označování, znaky, veličiny, jednotky, třídění, řady vyvolených čísel, závity, lícování a pod. (normy všeobecné).

(2) Obsah technických norem nesmí být v rozporu s jinými právními předpisy.

Závaznost technických norem

§ 2

(1) Technické normy jsou závazné pro každého, jehož se týkají, pokud nejsou označeny jako doporučené.

(2) Orgán příslušný ke schválení normy určí, které technické normy se označí jako doporučené. Ten, jehož se norma takto označená týká, může se od ní nebo od některých jejích ustanovení odchýlit, jsou-li pro to důvody. Orgán, který normu schvaluje, může v normě určit, že uživatel doporučené normy je povinen mu oznámit, odchýlí-li se od normy nebo od některých jejích ustanovení.

(3) V případě, že toliko některá ustanovení technické normy jsou označena jako doporučená, platí o nich obdobně ustanovení odstavce 2.

§ 3

(1) Státní úřad pro vynálezy a normalisaci (dále jen „Úřad“) může povolit výjimku ze závaznosti státní normy, jsou-li pro to závažné hospodářské nebo technické důvody a je-li žádost podložena ekonomickým rozbořem. Tato výjimka se může týkat celé státní normy nebo některých jejích ustanovení. Povolováním výjimek může Úřad pověřit i jiný orgán zaručující nestrannost.

(2) Úřad, po případě pověřený orgán, povoluje výjimky ze závaznosti státních norem po projednání se zúčastněnými ústředními úřady a orgány. Výjimky ze závaznosti státních norem uvedených v § 1 odstavec 1 písm. b), c), které nezasahují přímo do výroby, může Úřad povolit bez projednání s ústředními úřady a orgány, projedná-li je s účastníky, kteří jsou dotčeni povolením výjimky. Z důvodů obecného zájmu, naléhavé potřeby nebo týká-li se výjimka jen jednoho účastníka, lze

výjimku povolit i bez tohoto projednání. Jestliže Úřad neprojednal povolení výjimky s příslušnými ústředními úřady nebo orgány a výjimku povolil, je povinen je o tom uvědomit.

(3) Výjimky ze závaznosti ostatních technických norem povoluje orgán, jemuž přísluší schválení normy.

(4) Výjimky z technických norem nelze povolit, pokud by tyto výjimky byly na úkor bezpečnosti života a zdraví nebo ochrany věcí.

(5) Od technických norem se lze odchýlit u zkušebních šarží a u výrobků určených pro výzkum a vývoj. Totéž platí u výrobků určených pro vývoz, jestliže ministerstvo zahraničního obchodu nebo podnik zahraničního obchodu si při poptávce a nejpozději při objednávce vyžádá jiné provedení, než stanoví technické normy. U takovýchto odchylek není třeba povolení podle předchozích odstavců.

Část druhá

Orgány

§ 4

(1) Státní úřad pro vynálezy a normalisaci plní v oboru technické normalisace kromě působnosti zvlášť vytčené v zákoně o technické normalisaci (dále jen „zákon“) a v jiných ustanoveních tohoto nařízení zejména tyto úkoly:

- a) řídí normalizační práce v oboru státních norem;
- b) metodicky řídí normalizační práce v oboru všech technických norem, koordinuje rozložení normalizačních úkolů na normy státní, úsekové, podnikové a technické podmínky a dbá, aby technické normy odpovídaly politicko-ekonomickým zájmům národního hospodářství, požadavkům obrany státu, současnému stavu vědy a techniky i zkušenostem a možností našeho průmyslu;
- c) připravuje návrhy právních předpisů upravujících zásadní otázky technické normalisace a vydává k nim v rámci daných zmocnění podrobnější předpisy;

d) pečuje o rozvoj technické normalisace a dbá o zavádění, používání a dodržování technických norem (dále „využívání norem“); vyžaduje si od ústředních úřadů a orgánů přehledy a rozborů normalizační činnosti v jejich oboru působnosti a podává vládě zprávy o stavu normalizační činnosti a návrhy na opatření k jejímu rozvoji;

- e) ve spolupráci s příslušnými ústředními úřady nebo orgány působí k zavádění a rozšiřování nové techniky tvorbou norem, jimiž se uplatňují výsledky výzkumných a vývojových prací, vynálezů a zlepšovacích návrhů a dbá o využívání technických norem k prosazování specialisace výroby;
- f) vykonává studijní práce v oboru organizace a metodiky technické normalisace; pečuje o šíření znalostí z oboru technické normalisace;
- g) připravuje a organizuje mezinárodní normalizační práce;
- h) účastní se mezinárodních normalizačních prací;
- i) podává výklad ke státním normám;
- k) vykonává činnost poradní, dokumentační a evidenční v oboru technické normalisace;
- l) pečuje o jednotnou úpravu a členění technických norem, dále o jejich třídění a číslování;
- m) vydává tiskem státní normy, jejich seznamy a jiné publikace z oboru technické normalisace.

(2) V oboru projektových norem pro výstavbu, norem pro územní plánování a norem zvlášť určených v jednotném státním plánu normalizačních prací přísluší působnost, kterou podle odstavce 1 jinak vykonává Úřad, Státnímu výboru pro výstavbu s výjimkou působností uvedené pod písm. c), d), f), g), k), l), m) a s výjimkou vyhlásování norem.

§ 5

(1) Ústřední úřady a orgány plní v oboru technické normalisace kromě působnosti zvlášť vytčené v zákoně a v jiných ustanoveních tohoto nařízení zejména tyto úkoly:

- a) organisují, plánují a zajišťují tvorbu technických norem v oboru své působnosti a dbají o jejich využívání;
- b) v dohodě s Úřadem vydávají v rámci své působnosti směrnice pro činnost v oboru technické normalisace a dozírají na tuto činnost;
- c) sledují soustavně rozvoj technické normalisace ve výrobě a pečují o zhodnocení jejích výsledků; školí normalizační pracovníky v odborných otázkách normalisace;
- d) navrhuji Úřadu řešení mezinárodních normalizačních otázek a v dohodě s Úřadem se účastní mezinárodních normalizačních prací;
- e) vydávají tiskem úsekové normy a jejich seznamy a pečují o jejich distribuci;
- f) spravují a udržují sbírku technických norem, jež potřebují ke své činnosti, vedou v evidenci jejich změny, doplňky, výjimky, přechodná ustanovení a jejich zrušení;
- g) pečují, aby obdobné sbírky a evidence byly vedeny u podřízených organizací.

(2) Ústřední úřady a orgány mohou, pokud to povaha věci připouští, pověřit některým úkoly podle odstavce 1 ústavy a jiné vhodné orgány.

(3) Vedoucí ústředních úřadů a orgánů stanoví podrobnosti o normalizační činnosti v oboru své působnosti normalizačním regulativem, který vydají v součinnosti s Úřadem.

§ 6

(1) Organizace, jež určí ve směrnících vedoucí ústředních úřadů a orgánů, jsou povinny zřídit útvary pro technickou normalisaci, jejichž rozsah a vybavení musí odpovídat potřebě normalizačních prací.

(2) Kde se v tomto nařízení mluví o organizacích, rozumějí se tím, pokud z povahy věci neplyne něco jiného, hospodářské organizace, jakož i organizace rozpočtové.

§ 7

Pracující a každý, jehož je to pracovním úkolem, přispívají podle svých možností a zkušeností k tvorbě technických norem tím, že podávají návrhy na jejich tvorbu, revise, doplnění a pod., a dbají na využívání technických norem, mimo jiné tím, že upozorňují na zjištěné závady.

Část třetí

Tvorba norem

§ 8

Plánování

(1) Základem normalizační činnosti je jednotný státní plán normalizačních prací, který stanoví normalizační úkoly a jejich nositele. Tento plán musí být v souladu se státním plánem rozvoje národního hospodářství.

(2) Jednotný státní plán normalizačních prací sestavuje Úřad ve spolupráci s ústředními úřady a orgány. Pro jeho přípravu a sestavení vydává Úřad směrnice.

(3) Na základě těchto směrnic vypracovávají ústřední úřady a orgány návrhy svých ročních plánů normalizačních prací, při čemž vycházejí z plánu technického rozvoje i z plánu výroby; přihlížejí při tom k vlastní potřebě i k požadavkům ostatních ústředních úřadů a orgánů. Své návrhy předloží Úřadu, který je s nimi projedná a zkoordinuje. Takto sestavený plán předkládá Úřad ke schválení vládě.

(4) Plán schválený vládou rozpisuje Úřad na ústřední úřady a orgány a dbá společně s nimi o jeho plnění.

(5) Organizace jsou povinny ve svých plánech práce a v plánech finančních pamatovat na přiměřenou kapacitu a prostředky ke splnění normalizačních úkolů.

(6) Ustanovení předchozích odstavců platí přiměřeně i pro výhledový plán normalizačních prací.

§ 9

Subjekty pověřované normalisačními úkoly

(1) Jednotný státní plán normalisačních prací ukládá provádění normalisačních úkolů (vypracování návrhu normy a jeho projednání) nositelům úkolů. Nositeli úkolů jsou u státních norem ústřední úřady a orgány; Úřad jen ve výjimečných případech.

(2) Nositel úkolu vypracuje a projedná návrh normy buď sám nebo tím pověří podřízenou organizaci (zpracovatele).

(3) Úřad, nebo i jiný nositel úkolu, může pověřit vypracováním návrhu státní normy po případě jeho projednáváním nebo jiným mimořádným úkolem vyžadujícím zvláštní odbornosti též experta mimo okruh vlastních pracovníků.

(4) Za správnost a obsah návrhů technických norem odpovídají subjekty uvedené v předchozích odstavcích.

(5) Za správnost a obsah technických norem odpovídají orgány, které je schválily.

§ 10

Vypracování a projednávání návrhů státních norem

(1) Návrhy státních norem musí být vypracovány tak, aby odpovídaly politicko-ekonomickým zájmům národního hospodářství, požadavkům obrany státu, současnému stavu vědy a techniky i zkušenostem a možností našeho průmyslu.

(2) Současně s návrhem státní normy musí být vypracován návrh opatření, ekonomicky zdůvodněných, jimiž bude zajištěno využívání normy, zejména v těch případech, kdy je k zavedení normy zapotřebí nových zařízení, investic a materiálového zabezpečení.

(3) Návrh státní normy a návrh opatření pro využití normy projedná nositel úkolu nebo jím pověřený zpracovatel v oboru působnosti nositele úkolu. Při tom dbá na sladění zájmů výroby, obchodu a spotřeby.

(4) Nositel úkolu i zpracovatel jsou povinni zvát Úřad na všechny důležité porady a zasílat mu všechny návrhy, po případě i jiné

podklady, aby Úřad mohl sledovat vývoj prací a mohl se jich v případě potřeby činně zúčastnit.

(5) Takto projednaný návrh s průvodním materiálem zašle nositel úkolu Úřadu. Návrh normy i návrh opatření pro využití normy musí být schválen vedoucím ústředního úřadu nebo orgánu, který je nositelem úkolu, nebo jeho pověřeným zástupcem.

§ 11

Závěrečné projednávání návrhů státních norem

(1) Úřad prozkoumá návrh státní normy a průvodní materiál do dvou měsíců ode dne, kdy mu návrh došel. Jestliže nevyhovuje ustanovením § 10, vrátí jej Úřad k doplnění nebo přepracování.

(2) O návrhu, který vyhovuje ustanovením § 10, zahájí Úřad nejpozději do 2 měsíců po skončení průzkumu podle odstavce 1 projednávání se zúčastněnými ústředními úřady a orgány. Tyto ústřední úřady a orgány jsou povinny vyjádřit se k návrhu ve stanovené lhůtě a účastnit se projednání zplnomocněnými zástupci. K jednání mohou být přizvány též vysoké školy, výzkumné ústavy, znalci a pod.

(3) V odůvodněných případech, zejména týká-li se návrh normy širokého okruhu pracujících, vyloží Úřad návrh k nahlédnutí po dobu nejméně dvou měsíců a vyložení oznámí vhodným způsobem. Každý má právo nahlédnout do návrhu v době vyložení a uplatnit své připomínky.

(4) Podrobnosti o vykládání návrhů a podávání připomínek upraví ve směrnících předseda Úřadu.

(5) Současně s návrhem státní normy se projednává a podle potřeby doplní návrh opatření pro využití normy. Tento návrh schvalují všechny ústřední úřady a orgány, jimiž návrh ukládá povinnost.

(6) Závěrečným projednáním může Úřad na základě dohody pověřit též zúčastněný ústřední úřad nebo orgán. Pověřený ústřední úřad nebo orgán nemůže přenášet závěrečné jednání na jiné orgány.

(7) Vyskytnou-li se při projednávání státních norem rozpory, které se nepodaří odstranit, rozhodne Úřad sám bez prodlení o sporné otázce.

§ 12

Schvalování a vyhlášení státních norem

Státní normu schvaluje Úřad podle ustanovení § 4 zákona a vyhláší ji jako „Československou státní normu (ČSN)“. Ve vyhlášce uvede zejména:

- a) číslo, název a stručný obsah normy,
- b) den, od kterého nabývá účinnosti.

Po případě ještě uvede:

- c) označení, že jde o normu doporučenou,
- d) vymezení rozsahu platnosti (územní, věcné, časové),
- e) normu, jež se vyhlášenou normou nahrazuje.

§ 13

Odchyly v řízení

(1) Z důvodů obecného zájmu, naléhavé potřeby nebo jde-li o věc menšího významu a pod., může Úřad pro vypracování, projednání a vyhlášení státní normy určit i způsob, který se odchyluje od ustanovení §§ 8 až 12.

(2) Úřad může zejména upustit od závěrečného projednávání státní normy podle ustanovení § 11, jestliže ústřední úřad nebo orgán, který návrh předkládá, potvrdí, že jej projednal se zúčastněnými ústředními úřady nebo orgány a že tyto nemají proti němu námitek.

(3) Úřad může i bez projednávání podle ustanovení §§ 10 a 11 vyhlásit za státní normu technické podmínky, jestliže byly ujednány mezi hlavními zúčastněnými ústředními úřady nebo orgány, jichž se obsah technických podmínek dotýká.

§ 14

Revise, změny, doplňky, přechodná ustanovení a zrušení státních norem

Pro revise, změny, doplňky, přechodná ustanovení a zrušení státních norem nebo jejich částí platí přiměřeně ustanovení §§ 8 až 13.

§ 15

Úsekové a podnikové normy

(1) Pro tvorbu norem úsekových a podnikových platí přiměřeně ustanovení o normách státních. Odchylný postup pro tvorbu úsekových a podnikových norem může být stanoven normalizačním regulativem.

(2) Úsekové a podnikové normy nesmějí být v rozporu s normami státními, leč by Úřad povolil výjimku. Podnikové normy nesmějí být v rozporu s normami úsekovými, pokud nebyla povolena výjimka.

(3) Návrhy úsekových norem a návrhy na změny, doplňky, přechodná ustanovení a zrušení těchto norem projednává příslušný ústřední úřad nebo orgán. Návrhy schvaluje, normy vyhláší a jejich závaznost stanoví vedoucí příslušného ústředního úřadu nebo orgánu.

(4) Návrhy podnikových norem a návrhy na změny, doplňky, přechodná ustanovení a zrušení těchto norem projednává příslušný podnik nebo jiná organizace s vědomím nadřízené organizace. Návrhy schvaluje, normy vyhláší a jejich závaznost stanoví ředitel příslušného podniku nebo jiné organizace.

(5) Normy úsekové a podnikové se vyhláší vhodným způsobem, aby s nimi byli seznámeni všichni, jichž se týkají.

(6) Ústřední úřad nebo orgán předá Úřadu ihned po vydání každou úsekovou normu ve dvou vyhotoveních; podnikové normy předává jen na požádání. O zrušení a změnách úsekových norem vyrozumí také Úřad.

(7) Ústřední úřad nebo orgán předává Úřadu za příslušné časové období též seznamy úsekových a podnikových norem.

§ 16

Technické podmínky

(1) Technické podmínky se sjednávají dohodou mezi dvěma nebo více ústředními úřady a orgány nebo jinými organizacemi. Návrh vypracovává zpravidla výrobce. Technické podmínky schvalují, vyhláší, mění, doplňují a ruší účastníci, kteří je sjednali. Technické podmínky nesmějí být v rozporu se státními normami, pokud nebyla povolena výjimka.

(2) Ústřední úřady a orgány předají Úřadu seznamy svých technických podmínek a technických podmínek organizací, jež jsou jim podřízeny. Předají Úřadu také technické podmínky, které si vyžádá.

§ 17

Uplatňování nové techniky v technických normách

Organisace, která zavádí vynález, zlepšovací návrh nebo výsledek vývoje nebo výzkumu, musí jej uplatňovat též v technických normách, pokud příslušný výrobek, zařízení a pod. již v době přípravy jsou vhodné pro normalisaci. Není-li na takový výrobek, zařízení a pod. ještě norma, vypracuje organisace návrh normy vhodného druhu nebo podá návrh na zařazení takové normy do plánu normalizačních prací. Existuje-li již obdobná norma, vypracuje návrh na její doplnění nebo revisi nebo podá návrh na zařazení revise do plánu normalizačních prací.

Část čtvrtá

Kontrola využívání technických norem

§ 18

(1) Ústřední úřady a orgány kontrolují, zda organisace jim podřízené zavádějí, používají a dodržují technické normy, které se jich týkají.

(2) Úřad dbá, aby ústřední úřady a orgány prováděly kontrolu podle odstavce 1 zejména u státních norem.

(3) Úřad má právo se přesvědčit v podnicích, ústavech, prodejnách a rozdělovnách o tom, jak jsou technické normy využívány.

§ 19

(1) Vedoucí ústředních úřadů a orgánů mohou zavést povinnou kontrolu výrobků určitého odvětví, zda vyhovují platným technickým normám a pověřit touto kontrolou vhodný zkušební ústav.

(2) Úřad je oprávněn požadovat zavedení této kontroly zejména tam, kde jde o výrobky široké spotřeby nebo o výrobky, u nichž ochrana zdraví a bezpečnost vyžaduje přesné dodržení norem.

(3) Výrobky kontrolované podle odstavce 1, které vyhovují platným technickým normám, označují se určenou kontrolní značkou.

(1) Výkon kontroly podle odstavce 1 a způsob užívání značek podle odstavce 3 bude upraven vyhláškami, které vydají vedoucí příslušných ústředních úřadů a orgánů v součinnosti s Úřadem.

Část pátá

Ustanovení závěrečná

§ 20

Pokud se v tomto nařízení mluví o Úřadu nebo jeho předsedovi, rozumí se tím v mezích působnosti uvedené v § 4 odst. 2 Státní výbor pro výstavbu.

§ 21

(1) Pro směrné normy vyhlášené podle zrušeného vládního nařízení č. 45/1951 Sb., o technické normalisaci, platí ustanovení o normách doporučených.

(2) Úřad stanoví vyhláškou, které československé normy vydané před účinností vládního nařízení č. 45/1951 Sb., o technické normalisaci, jsou závazné.

§ 22

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15. srpna 1957; provedou je všichni členové vlády.

Široký v. r.

Dolanský v. r.	Tesla v. r.
Kopecký v. r.	Uher v. r.
Ing. Jankovcová v. r.	Beran v. r.
Poláček v. r.	Jonáš v. r.
Barák v. r.	Reitmajer v. r.
Ing. Šimůnek v. r.	Dr. Škoda v. r.
Dr. Kyselý v. r.	Ing. Černý v. r.
Plojhar v. r.	Dvořák v. r.
Dr. Šlechta v. r.	Dr. Kahuda v. r.
Bakuša v. r.	generál plukovník Lomský v. r.
David v. r.	Dr. Neuman v. r.
Šuriš v. r.	Ouzký v. r.
Krajčír v. r.	Pospíšil v. r.
Krošnář v. r.	Ing. Púčik v. r.
Machačová v. r.	Dr. Vlasák v. r.
Dr. Nejedlý v. r.	Zatloukal v. r.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti. — **Redakce:** Praha 1-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 498-41 až 49. — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství uskopisů Praha, n. p. Praha 1-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 498-41 až 49. — Vychází podle políčky. — Předplatné za celý rok Kčs 108.—, za půl roku Kčs 54.—, za čtvrt roku Kčs 27.—. Předplácet lze na dobu nejméně čtvrt roku, vždy jen v 1. každého kalendářního čtvrtletí. — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nejpozději 10 dní před stanoveným datem. — Frankované reklamy se uznávají, jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky. — Ůčet SBČS Praha 1, č. ú. 322.9062. — **Novinová sazba** povníena poštovním řádem Praha 022. Číslo 313-346-Be 55. — **Tiskne:** Knitisk 1, národní podnik v Praze 1-Malá Strana, Karmelitka 8. — **Dobídací poštovní úřad** Praha 022.